

Arkivsak. Nr.:

2015/1908-3

Saksbehandler:

Jacob Br. Almlid ,Rådmann

Ansvarlig leder:

Jacob Br. Almlid ,Rådmann

Godkjent av:

,

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	25/16	01.03.2016
Kommunestyret	15/16	10.03.2016

Uttalelse fra Verran kommune om forslaget til nytt inntektssystem

Rådmannens forslag til vedtak

1. Intensjonen med inntektssystemet for kommunene er å sikre mest mulig lik tilgang på velferdstjenester uavhengig hvor du bor i landet. Forslaget til nytt inntektssystem innebærer betydelige omfordelingsvirkninger til fordel for de største kommunene i landet.
2. Følgende bes sett nærmere på:
 - kommunen tilstreber en så god økonomiplanlegging som mulig. En årlig oppdatering av
 - kostnadsnøkklene støttes slik at en i større grad tar hensyn til at utgiftsveksten i de ulike sektorene er forskjellig over tid.
 - kommunenes omsorgsoppgaver blir stadig mer krevende. Det er derfor svært uheldig at kriteriene knyttet til de eldste eldre (90 år +) og psykisk utviklingshemmede 16 år og over svekkes.
 - kommunale veger bør tas inn som nytt kriterium innenfor utgiftsutjevningen.
3. Strukturkriteriet som foreslås gir betydelige negative økonomiske konsekvenser for de fleste kommuner. Modellen må bearbeides videre for å bli mer "treffsikker" og for å fjerne åpenbart urimelige og utilsiktede utslag. Strukturkriteriet inneholder valg både med hensyn til hvor mange personer det skal måles reiselengde til og hvilken grenseverdi for reiselengde som skal kvalifiserer til fullt basiskriterium. Disse valgene vil i stor grad baseres på skjønn. Det taler for at det nye strukturkriteriet bør holdes utenom kostnadsnøkkelen, som skal være basert på objektive størrelser.
4. Nivået på de regionalpolitiske tilskuddene må opprettholdes for å sikre inntektsgrunnlaget til kommunen.
5. Dagens skatteandel og skatteutjevning må videreføres slik at skattesvake kommuner også i fremtiden har mulighet til å levere likeverdige tjenester
6. Verran kommune er kritisk til at forslaget til endring i inntektssystemet fremstår som en negativ pådriver mht. den pågående vurdering av fremtidig kommunestruktur. Flere av elementene i forslaget til endring virker sterkt sentraliserende, og forslaget bidrar derfor til at kommuner

som helst ønsket å opprettholde dagens struktur, risikerer betydelige reduksjoner i sine inntekter. Dermed vil de foreslåtte endringene påvirke kommunenes valg mht. kommunestruktur i betydelig grad.

Behandling i Formannskapet - 01.03.2016

Kristian Lunde Jensen (AP/SP) fremmet følgende tilleggsforslag:

Pkt.2: Faktisk bruk av barnehageplasser (kostnadsnøkkel barnehage)

Pkt.6: Regjeringen må ikke gjøre inntektssystemet for kommunene til et virkemiddel i kommunereformen for å presse fram kommunesammenslåing.

Rådmannens forslag til vedtak og tilleggsforslag fra AP/SP ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet - 01.03.2016

Formannskapet innstiller slik til kommunestyret:

1. Intensjonen med inntektssystemet for kommunene er å sikre mest mulig lik tilgang på velferdstjenester uavhengig hvor du bor i landet. Forslaget til nytt inntektssystem innebærer betydelige omfordelingsvirkninger til fordel for de største kommunene i landet.
2. Følgende bes sett nærmere på:
 - kommunen tilstreber en så god økonomiplanlegging som mulig. En årlig oppdatering av kostnadsnøkklene støttes slik at en i større grad tar hensyn til at utgiftsveksten i de ulike sektorene er forskjellig over tid.
 - kommunenes omsorgsoppgaver blir stadig mer krevende. Det er derfor svært uheldig at kriteriene knyttet til de eldste eldre (90 år +) og psykisk utviklingshemmede 16 år og over svekkes.
 - kommunale veger bør tas inn som nytt kriterium innenfor utgiftsutjevningen.
 - faktisk bruk av barnehageplasser (kostnadsnøkkel barnehage)
3. Strukturkriteriet som foreslås gir betydelige negative økonomiske konsekvenser for de fleste kommuner. Modellen må bearbeides videre for å bli mer "treffsikker" og for å fjerne åpenbart urimelige og utilsiktede utslag. Strukturkriteriet inneholder valg både med hensyn til hvor mange personer det skal måles reiselengde til og hvilken grenseverdi for reiselengde som skal kvalifiserer til fullt basiskriterium. Disse valgene vil i stor grad baseres på skjønn. Det taler for at det nye strukturkriteriet bør holdes utenom kostnadsnøkkel, som skal være basert på objektive størrelser.
4. Nivået på de regionalpolitiske tilskuddene må opprettholdes for å sikre inntektsgrunnlaget til kommunen.
5. Dagens skatteandel og skatteutjevning må videreføres slik at skattesvake kommuner også i fremtiden har mulighet til å levere likeverdige tjenester
6. Verran kommune er kritisk til at forslaget til endring i inntektssystemet fremstår som en negativ pådriver mht. den pågående vurdering av fremtidig kommunestruktur. Flere av elementene i forslaget til endring virker sterkt sentraliserende, og forslaget bidrar derfor til at kommuner som helst ønsket å opprettholde dagens struktur, risikerer betydelige reduksjoner i sine inntekter. Dermed vil de foreslåtte endringene påvirke kommunenes valg mht. kommunestruktur i betydelig grad. Regjeringen må ikke gjøre inntektssystemet for kommunene til et virkemiddel i kommunereformen for å presse fram kommunesammenslåing.

////////////////////////////////////

Behandling i Kommunestyret - 10.03.2016

Torgeir Skevik på vegne av Venstre/Høyre og FRP la fram følgende forslag:

Nytt punkt 6.

Verran kommune er positiv til den retningen som et nytt inntektssystem skaper ved at det stimulerer til etablering av mer robuste kommuner.

Det ble stemt samlet over punkt 1 tom 5. Enstemmig vedtatt

Det ble stemt alternativt over formannskapets innstilling i punkt 6 og forslaget fra V/H/FRP. Formannskapets innstilling ble vedtatt mot 5 stemmer.

Vedtak i Kommunestyret - 10.03.2016

1. Intensjonen med inntektssystemet for kommunene er å sikre mest mulig lik tilgang på velferdstjenester uavhengig hvor du bor i landet. Forslaget til nytt inntektssystem innebærer betydelige omfordelingsvirkninger til fordel for de største kommunene i landet.
2. Følgende bes sett nærmere på:
 - kommunen tilstreber en så god økonomiplanlegging som mulig. En årlig oppdatering av
 - kostnadsnøkklene støttes slik at en i større grad tar hensyn til at utgiftsveksten i de ulike sektorene er forskjellig over tid.
 - kommunenes omsorgsoppgaver blir stadig mer krevende. Det er derfor svært uheldig at kriteriene knyttet til de eldste eldre (90 år +) og psykisk utviklingshemmede 16 år og over svekkes.
 - kommunale veger bør tas inn som nytt kriterium innenfor utgiftsutjevningen.
 - faktisk bruk av barnehageplasser (kostnadsnøkkel barnehage)
3. Strukturkriteriet som foreslås gir betydelige negative økonomiske konsekvenser for de fleste kommuner. Modellen må bearbeides videre for å bli mer "treffsikker" og for å fjerne åpenbart urimelige og utilsiktede utslag. Strukturkriteriet inneholder valg både med hensyn til hvor mange personer det skal måles reiselengde til og hvilken grenseverdi for reiselengde som skal kvalifiserer til fullt basiskriterium. Disse valgene vil i stor grad baseres på skjønn. Det taler for at det nye strukturkriteriet bør holdes utenom kostnadsnøkkel, som skal være basert på objektive størrelser.
4. Nivået på de regionalpolitiske tilskuddene må opprettholdes for å sikre inntektsgrunnlaget til kommunen.
5. Dagens skatteandel og skatteutjevning må videreføres slik at skattesvake kommuner også i fremtiden har mulighet til å levere likeverdige tjenester
6. Verran kommune er kritisk til at forslaget til endring i inntektssystemet fremstår som en negativ pådriver mht. den pågående vurdering av fremtidig kommunestruktur. Flere av elementene i forslaget til endring virker sterkt sentraliserende, og forslaget bidrar derfor til at kommuner som helst ønsket å opprettholde dagens struktur, risikerer betydelige reduksjoner i sine inntekter. Dermed vil de foreslåtte endringene påvirke kommunenes valg mht. kommunestruktur i betydelig grad. Regjeringen må ikke gjøre inntektssystemet for kommunene til et virkemiddel i kommunereformen for å presse fram kommunesammenslåing.

////////////////////////////////////

Saksopplysninger

Kommunal – og moderniseringsdepartementet (KMD) har i brev datert 17.12.15 sendt på høring forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Departementet legger opp til å presentere det nye inntektssystemet i kommuneproposisjonen 2017 som offentliggjøres 11. mai 2016. Høringsfristen er satt til 1. mars 2016.

Kommunesektoren har viktige velferdsoppgaver og forvalter en betydelig del av de økonomiske ressursene i norsk økonomi. Departementet har foretatt en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene.

Inntektssystemet for kommunene i Norge består av tre hovedelementer:

- Utgifts utjevningen (inngår i rammetilskuddet)
- Regionalpolitiske tilskudd
- Skatteelementer

Høringsnotatet fra KMD legger vekt på å beskrive ønsket endring i inntektssystemet, uten at det konkret vises kommunevis utslag.

Kort tid etter at KMD la fram forslag til endringene i inntektssystemet oppnevnte fylkesstyret i KS Nord-Trøndelag ei økonomigruppe for å se på forslaget fra departementet. Gruppen besto av: Marit Voll fylkesstyreleder KS Nord-Trøndelag – leder av gruppen, leder av rådmannsutvalget i KS Nord-Trøndelag rådmann Ola Stene - Levanger, rådmann Karl Audun Fagerli - Lierne kommune, professor Knut Ingar Westeren Nord Universitet, økonomisjef Jan Morten Høglo – Namdalseid kommune, økonomisjef Oddvar Andersen - Nord-Trøndelag fylkeskommune, seniorrådgiver Helge Holthe – fylkesmannen i Nord-Trøndelag og daglig leder Marit Moe KS Nord-Trøndelag.

Med bakgrunn i dette har KS Nord-Trøndelag gjennom arbeidsgruppen utarbeidet et notat datert 05.02.16 som støtte til kommunenes behandling av høringsnotatet fra KMD. Til orientering vil arbeidsgruppen legge fram en sak til KS Nord-Trøndelag fylkesmøte 11. februar. Under strategikonferansens program den 11. februar på Namsos, vil også dette med kommunereform og inntektssystem være et av hovedtemaene.

Rådmannens saksframlegg i denne saken er med utgangspunkt i ovennevnte notat datert 05.02.16.

De viktigste endringene som foreslås er:

1. Kostnadsnøkler med tilhørende vekting oppdateres med nye analyser av sammenhenger mellom forklaringsvariabler (kostnadsnøkler) og kostnadsforskjeller, og kostnadenes sammensetning er målt på nytt (vektingen av kostnadsnøkler). Departementet er av den oppfatning at kostnadsnøkler og vekting er ren analyse, og at det ikke ligger politiske vurderinger bak de endringer som foreslås.
2. Vektingen av kostnadsnøkler skal beregnes for hvert år og beregningen gjøres mer presis.
3. Basistilskuddet i utgiftsutjevningen endres til et tilskudd (strukturtilskuddet) som graderes etter reiseavstander for å nå 5 000 innbyggere. Dette skal gjøre inntektssystemet mer nøytralt i forhold til kommunestruktur, ved at kommuner med lave reiseavstander ikke lenger får full kompensasjon for å være en egen kommune.
4. Endringer i innretning og profil for regionalpolitiske tilskudd. Det legges større vekt på innbyggertall og behov for tilskudd. Behovet måles med distriktsindeksen. Det foreslås også en forenkling i tilskudds strukturen. Høringsnotatet har ingen holdepunkter for hvor store endringer i beløp som følger av endret profil.

KS har satt opp partielle beregninger av effekter for utgiftsutjevning og gradert basistilskudd.

Beregningene dekker anslag på effekt av nye kostnadsnøkler og endret vekting, og virkningen av gradert basistilskudd.

Samlet sett gir dette en nedgang i inntektene til kommunene i Nord-Trøndelag med ca. 70 mill. kroner og utslagene for enkelte kommuner er betydelige i negativ retning – jfr. tabell neste side.

	Pr innb			1000 kr		
	Kostnads nøkkel	Struktur 25.4 km	Samlet	Kostnads nøkkel	Struktur 25.4 km	Samlet
Steinkjer	-171	26	-145	-3 713	556	-3 157
Namsos	-200	-353	-553	-2 609	-4 601	-7 210
Meråker	192	538	730	489	1 376	1 865
Stjørdal	-133	26	-107	-3 075	586	-2 489
Frosta	119	-1 945	-1 826	312	-5 103	-4 791
Leksvik	-1 934	-277	-2 211	-6 788	-970	-7 758
Levanger	-226	-46	-272	-4 428	-888	-5 316
Verdal	-194	-241	-435	-2 879	-3 574	-6 453
Verran	547	-1 296	-749	1 389	-3 300	-1 911
Namdalseid	-662	-533	-1 195	-1 079	-876	-1 955
Snåsa	-548	453	-95	-1 174	975	-199
Lierne	-2 596	538	-2 058	-3 590	750	-2 840
Røyrvik	1 211	538	1 749	564	255	819
Namsskogan	115	538	653	101	480	581
Grong	570	-1 100	-530	1 420	-2 738	-1 318
Høylandet	-1 701	538	-1 163	-2 121	673	-1 448
Overhalla	-758	-1 427	-2 185	-2 869	-5 353	-8 222
Fosnes	1 759	538	2 297	1 105	339	1 444
Flatanger	-270	538	268	-299	602	303
Vikna	-598	-1 385	-1 983	-2 622	-6 041	-8 663
Nærøy	-549	-124	-673	-2 809	-631	-3 440
Leka	1 949	538	2 487	1 134	309	1 443
Inderøy	-544	-769	-1 313	-3 674	-5 209	-8 883
Summer	-273	-238	-511	-37 215	-32 383	-69 598

Endringer i inntektssystemet har stor betydning for inntektsgrunnlaget til kommunene, og vil dermed også ha stor betydningen for inntektene til Steinkjer kommune allerede fra 2017. Den totale virkningen av et nytt inntektssystem er foreløpig ikke mulig å beregne, og vil først bli kjent når kommuneproposisjonen for 2017 offentliggjøres 11. mai i år. I høringsforslaget er det likevel konkretisert hva endringer i kostnadsnøkler og strukturkriterium vil bety for hver enkelt kommune.

For Verran kommune sin del tjener kommunen 1,38 mill. kroner på endringene i kostnadsnøkler, mens innføring av et strukturkriterium til erstatning for dagens basistilskudd slår negativt ut med 3,3 mkr mill. kroner. Samlet tap: 3,2 mill. kroner.

Nærmere om endringene i kostnadsnøkler

Utgifts utjevningen følger tre prinsipper: Full kompensasjon for ufrivillige kostnadsulempes på tjenester (ikke et refusjonssystem og skal ikke være et insentivsystem). Endringer i kostnadsnøkler og innføring av nytt strukturkriterium fører til omfordelinger innenfor utgifts utjevningen.

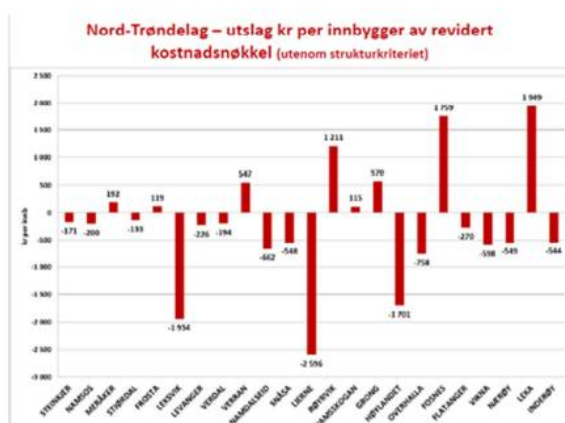
Kostnadsnøkler bygger på statistiske analyser av variasjoner i kommunenes faktiske utgifter. De skal være objektive, oppdaterbare og etterprøvbare. Det er foretatt en vurdering av om også kommunale veier bør inngå, men departementet anbefaler ikke at denne sektoren tas inn. KMD har gjort oppdaterte analyser av alle kostnadsnøkler og vektingen av nøklene. Det foreslås endringer i alle nøklene og det er relativt store endringer i vektingen:

- Grunnskole: Kriteriet norskfødte 6-15 år med innvandrerforeldre (eks Skandinavia) tas ut. Sone og nabokriteriet vektet ned.
- Pleie og omsorg: Ingen endringer i kriterier. Innbyggere 0-66 vektet opp, mens innbyggere 90 år og over og psykisk utviklingshemmede 16 år og over vektet ned.

- Barnehage: Ingen endringer i kriterier. Men det skisseres en alternativ modell der den viktigste forskjellen er at utdanningskriteriet erstattes med antall heltidsansatte 20-44 år.
- Kommnehelse: Det legges større vekt på kriteriet innbyggere 67 år og over samtidig som kriteriet for dødelighet tas ut. Sone og nabo vektes ned.
- Barnevern: Ingen endring i kriterier. Større vekt på kriteriet barn 0-15 år med enslig forsørger og personer med lav inntekt, mens innbyggere 0-22 år får mindre vekt.
- Sosiale tjenester: Urbanitetskriteriet erstattes med aleneboende 30-66 år, med litt lavere vekt. Andre kriterier vektes opp.
- Landbruk: Kriteriet areal dyrket mark går ut. Kriteriet antall jordbruksbedrifter vektes betydelig opp.
- Administrasjon: Ingen endring i kriterier.

Effekt for kommunene i Nord-Trøndelag

Virkning av endringene er svært sammensatt og det er vanskelig å finne fellestrekk for Nord-Trøndelag. Det er mange nøkler og vekter som er i bevegelse samtidig, og for mange kommuner er det vanskelig å

komme med en klar analyse av hvorfor beregningen til slutt ga en liten pluss eller minus. Alle kommuner i fylket tjener på at urbanitetskriteriet tas ut og nesten alle tjener på endring i opphopningsindeks. Nesten alle kommuner taper på endringene i avstandskriteriene og landbrukskriteriet. Alle kommuner taper på kriteriet for flyktninger. Noen kommuner taper svært mye på kriteriet for psykisk utviklingshemmede. For de minste kommunene skjer det store omfordelinger som følge av endringer i vektningen av aldersgrupper.

Merk at inntektstap her må ses i sammenheng med at modellen mener at behovet for inntekter har gått ned. Men dette forutsetter igjen at modellen treffer riktig. Modellene er regnet på sammenhenger som gjelder alle landets kommuner, og er en gjennomsnittsbetraktning.

For Verran kommune sin del utgjør økningen kr. 547,- pr. innbygger eller 1,38 mill. kroner samlet. De største utslagene fremgår av nedenfor stående tabell.

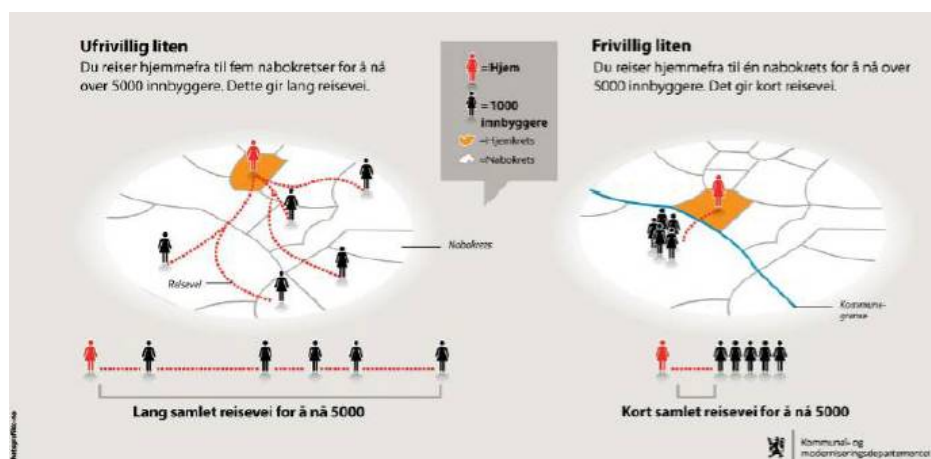
Følgende tabeller illustrerer virkningene fordelt på de ulike kriteriene for alle kommunene i Nord-Trøndelag:

Endringer i kroner per innb.	Steinkjer	Namsos	Meråker	Stjørdal	Frosta	Leksvik	Levanger	Verdal	Verran
Innbyggere 0-1 år	-0	-	-1	-	-1	-	-	-1	-1
Innbyggere 2-5 år	-47	6	-129	76	-57	-135	16	-33	-170
Innbyggere 6-15 år	7	-106	131	-113	-75	-120	-67	-57	161
Innbyggere 16-22 år	9	15	5	14	9	-13	13	11	-4
Innbyggere 23-66 år	-48	-45	-36	-41	-78	-54	-33	-28	-43
Innbyggere 67-79 år	102	19	99	24	140	147	25	61	127
Innbyggere 80-89 år	98	49	195	-11	108	102	27	-26	287
Innbyggere 90 år og over	-76	-44	-445	38	-316	-203	90	12	-464
Basiskriteriet	-38	-6	327	-41	315	212	-33	-16	327
Sone	-40	-45	18	37	-10	-662	-23	-16	-135
Nabo	-51	-2	-209	-16	-58	-251	-13	-35	-74
Landbrukskriteriet	-57	4	-112	-9	-37	-49	-36	-33	-38
Innvandr 6-15 år, ekskl Skandinavia	21	13	-26	19	26	24	9	24	1
Norskfødte med innvandrereforeldre 6-15 år, ekskl Skandinavia	36	31	41	32	37	42	35	35	37
Flyktninger uten integreringstilskudd	-82	-78	-90	-68	-121	-128	-73	-72	-128
Dødlighetskriteriet	-1	-2	-3	2	1	-	-	-2	-4
Barn 0-15 år med enslig forsørger	9	74	37	10	-54	-36	3	22	14
Lavinntekt	-48	-39	17	-81	-21	-99	-73	-55	-13
Uføre 18-49 år	11	17	-3	8	2	1	2	18	43
Opphopningsindeks	103	88	12	158	116	203	150	77	-60
Urbanitetskriteriet	124	194	372	120	372	345	141	178	374
Aleneboende 30 - 66 år	-122	-172	-92	-203	-241	-180	-156	-57	-52
Psykisk utviklingshemmede 16 år og over	-86	-155	-59	-186	-40	-1 002	-176	-230	70
Ikke-gifte over 67 år	17	11	55	-6	23	21	-2	4	49
Barn 1 år uten kontantstøtte	-10	-23	100	108	90	-91	-54	35	256
Innbyggere med høyere utdanning	-4	-3	-11	-5	-12	-9	2	-9	-14
Total kr pr innbygger	-171	-200	192	-133	119	-1 934	-226	-194	547

Nærmere om strukturkriteriet

KMD foreslår et nytt strukturkriterium, der kommuner som har smådriftsulempes som ikke fullt ut kan anses som ufrivillige skal få en reduksjon i den delen av tilskuddet som knyttes til det såkalte basiskriteriet. Kriteriet skal være et mål på bosettingsmønster i kommunen og området rundt. I dag fordeles basistilskuddet med et likt beløp pr kommune (12,8 mill), uavhengig av antall innbyggere i kommunen. Departementet mener et slikt tilskudd svekker nøytraliteten i inntektssystemet og gir et insentiv for å opprettholde en kommunestruktur med mange små kommuner. Det foreslåtte strukturkriteriet benyttes for å gradere kommunens basistilskudd og vil gi store omfordelingsvirkninger mellom kommunene. Midlene som på bakgrunn av strukturkriteriet trekkes ut av basistilskuddet, tilbakeføres kommunene gjennom tilskudd pr. innbygger.

Hvordan skille mellom frivillig og ufrivillig små? Departementet har sett på reiseavstander i kommuner for å nå 5 000 innbyggere:

Jo høyere grenseverdien settes, jo mindre beløp blir fordelt gjennom basiskriteriet og jo høyere beløp blir fordelt pr innbygger.

Effekt for kommunene i Nord-Trøndelag

Grovt sett er bildet for Nord-Trøndelag at kommuner som ligger i nærheten av en by, får sterkere reduksjon enn kommuner som har lang avstand til byen. Dette har sammenheng med at bosettingsstrukturen i fylket er slik at de fleste små kommunene ligger langt fra byen, og at det er lange reiseavstander før 5 000 innbyggere nås. Kommunene som ligger nært byene har stort sett lavere reiseavstander.

Forslaget gir også effekter for bykommunene. Her er det vanskeligere å se at modellen gir insitamenter som er forståelige. Det er også utslag for noen enkeltkommuner som er vanskelig å forstå. Det kan derfor stilles spørsmål ved om beregningsmodellen er god nok for alle kommuner.

Tabellen viser sammenheng mellom reiseavstander, basistilskudd i behold og total omfordeling. Kolonnen for totalt omfordeling tar hensyn til at kommuner som taper deler av basistilskuddet frigjør midler til omfordeling på alle kommuner. Tallene er hentet fra KS, og det er her regnet på alternativet med 25,4 km grense for å beholde fullt basistilskudd.

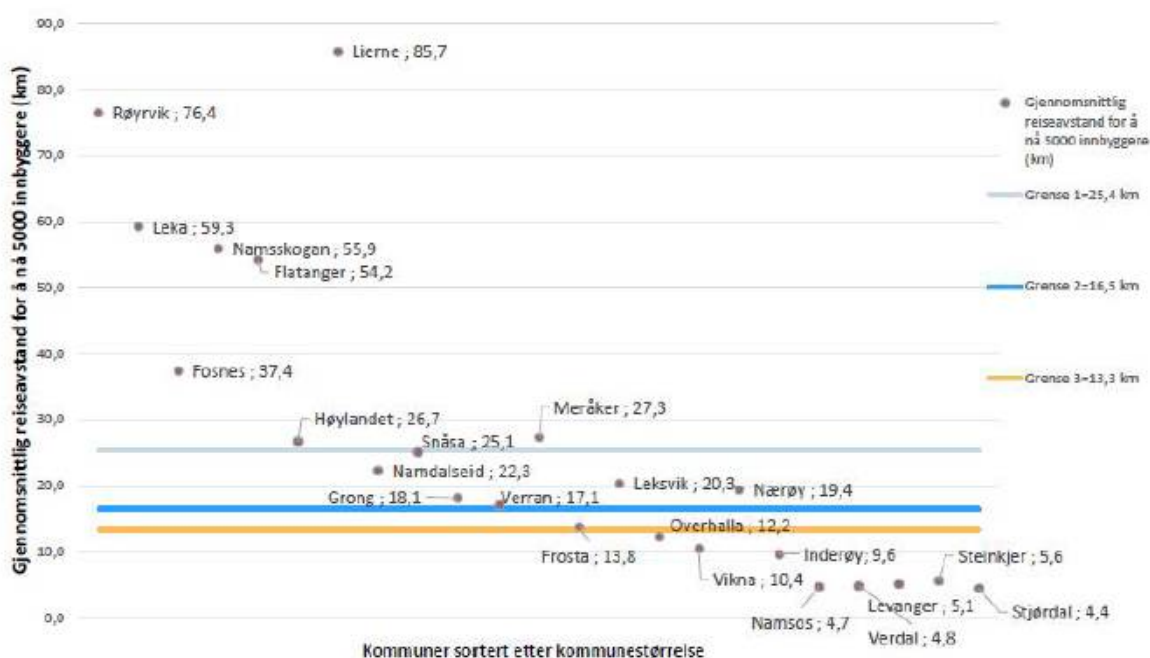
Tabellen viser at det med disse forutsetningene er det et interessefellesskap mellom små langreiste kommuner og store kommuner i det begge grupper tjener på at grensen for å få fullt basistilskudd settes høyt.

	Reisekm	Basistilskudd i 1000 kr	Totalt omfordelt pr innbygger
Lierne	85,7	14 229	538
Røyrvik	76,4	14 229	538
Leka	59,3	14 229	538
Namsskogan	55,9	14 229	538
Flatanger	54,2	14 229	538
Fosnes	37,4	14 229	538
Meråker	27,3	14 229	538
Høylandet	26,7	14 229	538
Snåsa	25,1	14 061	453
Namdalseid	22,3	12 492	-533
Leksvik	20,3	11 372	-277
Nærøy	19,4	10 868	-124
Grong	18,1	10 140	-1 100
Verran	17,1	9 579	-1 296
Frosta	13,8	7 731	-1 945
Overhalla	12,2	6 834	-1 427
Vikna	10,4	5 826	-1 385
Inderøy	9,6	5 378	-769
Steinkjer	5,6	3 137	26
Levanger	5,1	2 857	-46
Verdal	4,8	2 689	-241
Namsos	4,7	2 633	-353
Stjørdal	4,4	2 465	26

Verran kommune vil med dette få et redusert basistilskudd med samlet 3,3 mkr.

Virkning for kommunene i Nord-Trøndelag, avhengig av hvilken grenseverdi som settes:

Virkning for kommunene i Nord-Trøndelag, avhengig av hvilken grenseverdi som settes:

Nord-Trøndelag - netto omfordeling ved bruk av strukturkriteriet

Kommune	Gjennomsnittlig reiseavstand for å nå 5000 innb. km	Netto omfordeling av basis ved strukturkriteriet Grenseverdi lik 25,4 km		Netto omfordeling av basis ved strukturkriteriet Grenseverdi lik 16,5 km		Netto omfordeling av basis ved strukturkriteriet Grenseverdi lik 13,3 km	
		1000 kr	kr per innb	1000 kr	kr per innb	1000 kr	kr per innb
1702 Steinkjer	5,6	556	26	-816	-38	-1025	-47
1703 Namsos	4,7	-4 601	-353	-5 032	-386	-4 886	-375
1711 Meråker	27,3	1 376	538	1 013	396	851	333
1714 Stjørdal	4,4	586	26	-1 334	-58	-1 874	-82
1717 Frosta	13,8	-5 103	-1945	-1 314	-501	873	333
1718 Leksvik	20,3	-970	-277	1 389	396	1 167	333
1719 Levanger	5,1	-888	-46	-2 099	-108	-2 271	-117
1721 Verdal	4,8	-3 574	-241	-4 220	-285	-4 162	-281
1724 Verran	17,1	-3 300	-1 296	1 009	396	847	333
1725 Namdalseid	22,3	-876	-533	651	396	547	333
1736 Snåsa	25,1	975	453	853	396	716	333
1738 Lierne	85,7	750	538	552	396	464	333
1739 Røyrvik	76,4	255	538	188	396	158	333
1740 Namsskogen	55,9	480	538	353	396	297	333
1742 Grong	18,1	-2 738	-1 100	986	396	828	333
1743 Høylandet	26,7	673	538	496	396	417	333
1744 Overhalla	12,2	-5 353	-1 427	-2 185	-582	118	31
1748 Fosnes	37,4	339	538	250	396	210	333
1749 Flatanger	54,2	602	538	443	396	372	333
1750 Vikna	10,4	-6 041	-1 385	-3 508	-804	-1 621	-372
1751 Nærøy	19,4	-631	-124	2 013	396	1 691	333
1755 Leka	59,3	309	538	227	396	191	333
1756 Inderøy	9,6	-5 209	-769	-3 267	-483	-1 704	-252

Avkortingen i tilskuddet er avhengig av hvilken grenseverdi som blir satt som standard. Departementet har presentert tre ulike grenseverdier i høringsnotatet; 13,3 km – 16,5 km – 25,4 km. Isolert sett taper

Steinkjer kommune mellom 7,6 – 10,3 mill. kroner på denne omleggingen. Dette gir imidlertid ikke det fulle bildet ettersom "summen av alle kommuners avkorting av tilskudd" blir tilbakeført kommunesektoren gjennom innbyggertilskuddet (likt beløp per innbygger).

Samlet effekt av revidert kostnadsnøkkel og strukturkriteriet/endret basistilskudd Regionalpolitiske tilskudd

De regionale tilskuddene endrer retning, småkommunetilskuddet skal knyttes mer opp mot distriktspolitikken for øvrig og en høyere andel av tilskuddene skal fordeles pr. innbygger, og mindre pr. kommune. Behovet for tilskudd måles med distriktsindeksen. Det foreslås også en forenkling i tilskuddsstrukturen.

Departementet foreslår to nye tilskudd i sitt forslag:

- Nord-Norge: Nord-Norge- og Namdalstilskuddet + småkommunetilskuddet
- Sør-Norge: Distriktstilskudd Sør-Norge + småkommunetilskuddet

Høringsnotatet gir ikke oversikt over hvor store endringer i beløp som følger av endret profil. Det er uvisst hvor mye av småkommunetillegget som skal fordeles pr. innbygger og forslaget sier ikke noe om hvordan redusert tilskudd skal fordeles.

Effekter for kommunene i Nord-Trøndelag

Siden høringsnotatet ikke inneholder konkrete tall er det ikke mulig å gjøre rede for hvilken økonomisk betydning endringene i de regionalpolitiske tilskuddene har. Tabellen på neste side viser tilskudd og distrikts indeksen slik dette fremstår i 2016.

Skatteelementer

KMD foreslår ingen større endringer i skatteandel eller skatteutjevning. Ny selskapsskatt skal være en del av skatteutjevningen, kommuner med vekst i lønnssummen i private foretak over en periode på fire år vil motta en andel av den nye selskapsskatten.

Økt skatteandel og redusert skatteutjevning har de samme fordelingsvirkningene. Skatteandel og skatteutjevning er viktige virkemidler til omfordeling, og bør derfor følges nøye av kommunesektoren/KS ved de årlige statsbudsjettbehandlingen.

Det er positivt at forholdet mellom skatt og rammetilskudd ikke endres.

Regionalpolitiske tilskudd og distriktsindeks NT

Kommune	Innbyggjarar per 1.1.2012	Innbyggjarar per 1.1.2015	Gjensnittleg skatteprosent 2012-2014	Distriktsindeks per 2014	Distrikts-tilskot Sar-Noreg 2016	Befolknings- endring 2012- 2015	Vekst- gress	Innbyggjar utovervekst- gressa (1,5 pst.)	Veksttilskot 2016
			(pst.)		(1000 kr)	(pst.)	(pst.)		
1702 Steinkjer	21 308	21 650	73,9	40	10 783	0,54	1,50		
1703 Namsos	12 933	13 026	78,0	48	0	0,19	1,50		
1711 Meråker	2 313	2 558	76,7	27	0	0,59	1,50		
1714 Stjørdal	22 058	22 957	81,7	74	0	1,54	1,50		
1717 Frostå	2 618	2 624	65,9	43	0	0,08	1,50		
1718 Leksvik	3 327	3 506	70,2	40	3 235	-0,20	1,50		
1719 Levanger	18 922	19 474	77,9	52	0	0,96	1,50		
1721 Vinddal	14 387	14 809	73,4	49	0	0,97	1,50		
1724 Verran	2 705	2 547	62,8	22	0	-1,99	1,50		
1725 Norddal	1 894	1 644	64,0	23	0	-0,99	1,50		
1726 Selma	2 164	2 153	70,3	24	0	-0,17	1,50		
1733 Lierne	1 410	1 394	82,8	14	0	-0,38	1,50		
1739 Røyrvik	494	475	99,6	15	0	-1,50	1,50	0,0	0
1740 Namsskogan	916	892	109,7	13	0	-0,88	1,50	0,0	0
1742 Grong	2 409	2 489	83,8	23	0	1,09	1,50	0,0	0
1743 Høylandet	1 264	1 252	71,5	42	0	-0,32	1,50	0,0	0
1744 Orkdalen	3 679	3 751	75,6	48	0	0,63	1,50	0,0	0
1748 Fosnes	688	650	63,0	16	0	-1,93	1,50	0,0	0
1749 Fausaker	1 341	1 119	71,3	18	0	-0,65	1,50	0,0	0
1750 Vikna	4 241	4 363	81,5	48	0	0,95	1,50	0,0	0
1751 Nærøy	1 069	1 081	72,8	21	0	0,08	1,50	0,0	0
1755 Leka	373	374	68,0	15	0	0,06	1,50	0,0	0
1756 Indreøy	6 882	6 770	74,5	38	6 130	0,44	1,50	0,0	0
Nord-Trøndelag	133 390	135 738	76,2	33	20 148	-0,04	1,50	0,0	0

Indeks	Per kommune (1000 kr)	Per innbyggjar (kroner)
Indeks 0-35	3 487	693
Indeks 36-38	2 366	556
Indeks 39-41	1 777	416
Indeks 42-44	1 185	279
Indeks 45-48	593	140

Fra grønt hefte (tabell D-k)

Økonomi ved kommunesammenslåing

Inndelingstilskuddet er innført for at kommuner som slår seg sammen ikke skal tape tilskudd i en overgangsperiode (15 år + 5).

Dagens inntektssystem 2016 legges til grunn for inndelingstilskuddet for kommuner som slår seg sammen. Det er ikke avklart fra KMD hvordan dette slår ut for årene 2017 til 2019. Det vil være vesentlig for kommunene å få dette avklart nå når det pågår prosesser rundt eventuelle kommunesammenslåinger.

Samlet virkning av nytt inntektssystem for kommunene

Forslag til nytt inntektssystem vil gi en samlet svikt i inntektene til kommunene i Nord-Trøndelag. Svikten for Verran kommune utgjør 1,91 mill. kroner. Det er en svakhet at forslaget angir retning, men i liten grad er konkret. Høringsnotatet viser ikke hva de totale virkningene et nytt inntektssystem har for kommunene.

Forslaget fører til en dreining der antall innbyggere vil få sterkere innvirkning på hvilke inntekter hver enkelt kommune får. Dette har betydning for Verran kommune, men denne omfordelingen av kommunesektorens inntektsrammer kommer i det alt vesentligste de aller største kommunene til gode, og er dermed et bidrag til sentralisering og til svekking av distriktene.